

แบบฟอร์มชี้แจงเพิ่มเติม

โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

หน่วยรับงบประมาณ : จังหวัดปัตตานี

ชื่อโครงการ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพอาชีพการเกษตรแบบบูรณาการและยั่งยืน ค่าขอตั้งงบประมาณ : 5,395,600 บาท

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี, ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นของโครงการ	คำชี้แจงรายละเอียดของโครงการ
<p>1. ภารกิจหลักของหน่วยดำเนินงาน และ ผลการดำเนินงาน</p>	<p>(อธิบายถึง ภารกิจหลักของหน่วยดำเนินงาน และผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี มีความสอดคล้อง และตอบสนองต่อแผนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างไร)</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจเกี่ยวกับศึกษา วิเคราะห์ และการจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้า และแผนบูรณาการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด กำกับดูแลหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด</p> <p>ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี กรมการข้าว มีภารกิจเกี่ยวกับข้าว โดยครอบคลุมถึงการปรับปรุงพัฒนาการปลูกข้าว ให้มีผลผลิตต่อพื้นที่และคุณภาพสูงขึ้น การพัฒนาพันธุ์ การอนุรักษ์ และคุ้มครองพันธุ์ การผลิตเมล็ดพันธุ์ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน การส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่องค์ความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตชาวนา การแปรรูป และการจัดการอื่น ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าว รวมทั้งการตลาดและการส่งเสริมวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี กรมปศุสัตว์ มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางและนโยบาย การควบคุม การกำกับ การส่งเสริม การวิจัย การถ่ายทอด เทคโนโลยี และการพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับการปศุสัตว์ รวมทั้งบริหารจัดการทรัพยากรพันธุกรรมและความหลากหลาย ทางชีวภาพ ด้านการปศุสัตว์ เพื่อให้มีปริมาณสัตว์เพียงพอ และมีมาตรฐาน ถูกสุขอนามัย ปราศจากโรค สารตกค้าง และ สารปนเปื้อน มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล</p> <p><u>ผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี</u></p> <p>ปี 2566 โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมันคง มังคัง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี (5 กิจกรรมย่อย (น้ำ/พืช/ประมง/ปศุสัตว์)) รวมงบประมาณทั้งสิ้น 6,224,900 บาท</p> <p>ปี 2567 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี (ข้าว, ปาล์มน้ำมัน) รวมงบประมาณทั้งสิ้น 1,012,300 บาท</p> <p>ทั้ง 2 โครงการที่ดำเนินการ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี “เกษตรกรรมยั่งยืน” ภายใต้แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ แนวทางการพัฒนา (1) เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลผลิตภัณฑ์และบริการ ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (2) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรที่สำคัญและส่งเสริมศักยภาพช่องทางการตลาด ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model และสอดคล้องกับโครงการสำคัญ เป้าหมาย 20 ปี : โครงการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ซึ่งส่งผลให้เกิดการทำเกษตรแบบยั่งยืนและเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สร้างอาชีพและสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ตลอดจนทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น</p>

ประเด็นของโครงการ	คำชี้แจงรายละเอียดของโครงการ
<p>2. สรุปสาระสำคัญของปัญหาของโครงการ</p>	<p>(อธิบายถึง สรุปสาระสำคัญสภาพปัญหา มีความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างไร โดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชนอย่างไร มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการหรือไม่ ได้มีการแก้ไขปัญหาโดยใช้งบประมาณจากแหล่งเงินอื่นหรือไม่ ในส่วนการขอรับจัดสรรงบประมาณในแหล่งเงินจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีลักษณะของการเสริม เติม เติม กับแหล่งเงินอื่นอย่างไร หากไม่ ดำเนินโครงการจะส่งผลกระทบต่ออย่างไร)</p> <p>ปี 2566 จำนวนครัวเรือนเกษตรกร 82,835 ครัวเรือน Smart Farmer จำนวน 4,468 ราย Young Smart Farmer จำนวน 260 ราย และอาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ จำนวน 2,830 ราย (ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร) ซึ่งภายใต้ข้อจำกัดในการสนับสนุนงบประมาณประจำปีของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้การถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และพัฒนาอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ที่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด จึงมีความต้องการสร้างเกษตรกรผู้นำด้านการเกษตร หรือเครือข่ายกลไกขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนการทำงานด้านการเกษตรให้มากยิ่งขึ้น</p> <p>ปัจจุบันพื้นที่การปลูกข้าวในจังหวัดปัตตานีลดน้อยลง เนื่องจากเกษตรกรได้ผลผลิตข้าวต่ำ ต้นทุนในการผลิตสูง เกษตรกรเข้าถึงเมล็ดพันธุ์คุณภาพไม่ทั่วถึง อีกทั้งเกษตรกรผู้ทำนามีอายุเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลให้เกิดอุทกภัยและภัยแล้งที่ส่งผลต่อผลผลิตข้าวและการทำนาของเกษตรกร โดยพื้นที่อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรนิยมปลูกได้แก่ พันธุ์เล็บนกปัตตานี พันธุ์ซิบูกันตัง 5 พันธุ์มะจานู 69 พันธุ์ช่อลุง 97 พันธุ์เฉียงพัทลุง พันธุ์สังข์หยดพัทลุง สำหรับข้าวมะจานู 69 เป็นข้าวสร้างมูลค่าของอำเภอมายอ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในตำบลสาทคอบน โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์มะจานู 69 กว่า 300 ไร่ เกษตรกร 80 ราย โดยปลูกในฤดูนาปี (ฤดูนาปีเริ่มดำเนินการในช่วงเดือนกันยายนและเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมีนาคมของปีถัดไป) ส่วนใหญ่นิยมปลูกข้าวไว้เพื่อการบริโภคในครัวเรือนและผลิตเป็นข้าวเพิ่มมูลค่าเพื่อสินค้าจำหน่ายของจังหวัดปัตตานี</p> <p>ปี 2567 เกษตรกรผู้ทำนาลดลงกว่า 20% ของพื้นที่ทำนาทั้งหมด และคาดว่าจะลดลงเรื่อยๆ โดยเกษตรกรผู้ปลูกข้าวมะจานู 69 ในพื้นที่อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี สามารถผลิตข้าวคุณภาพดี เพื่อเป็นสินค้าสร้างมูลค่าข้าวของจังหวัดปัตตานี และสามารถพัฒนาศักยภาพเป็นศูนย์ข้าวชุมชนที่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองในฤดูกาลทำนาในปีต่อไป โดยการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาและยกระดับการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นแหล่งกระจายเมล็ดพันธุ์ให้กับชุมชนอื่นๆ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อลดต้นทุนในการทำนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากในปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรได้จ้างบุคคลภายนอก และประกอบกับราคา ค่าไถ ค่าเก็บเกี่ยว ค่าจ้างปักดำ และค่าปุ๋ย เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวมะจานู 69 และยกระดับการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์สู่ชุมชนใกล้เคียง สามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร และยกระดับทางเศรษฐกิจของครอบครัวเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานี</p> <p>โคเนื้อ ในจังหวัดปัตตานี มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 18,310 ราย จำนวนโคเนื้อ 68,559 ตัว (ข้อมูล กันยายน 2566) ปัจจุบันการเลี้ยงโคเป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่สามารถสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงเพื่อผลิตลูกโคเนื้อเพื่อจำหน่าย หรือเลี้ยงเป็นโคขุน หรือเลี้ยงเพื่อขยายฐานการผลิต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยและเลี้ยงตามบริบทของพื้นที่ หลักการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง คือ ระบบการป้องกันโรค ที่เป็นหัวใจสำคัญที่จะประสพผลสำเร็จในการเลี้ยง อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคที่จะบริโภคเนื้อสัตว์ที่มาจากฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรค จังหวัดปัตตานี มีฟาร์มโคเนื้อที่มีระบบการป้องกันโรค (GFM) จำนวน 90 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 0.49</p>

ประเด็นของโครงการ	คำชี้แจงรายละเอียดของโครงการ
	<p>การพัฒนาทักษะเกษตรกรผู้นำ</p> <p>งบประมาณปกติกรม ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนใหญ่จะเป็นฝึกอบรมเกษตรกรและมอบปัจจัยการผลิต ภายใต้โครงการ/กิจกรรมต่างๆ แต่งบประมาณในการสนับสนุนเรื่องการพัฒนาทักษะ สร้างภาวะผู้นำ การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์งานด้านการเกษตรต่างๆ ของเกษตรกร ผู้นำ ยังไม่มี ส่งผลให้การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรมยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่</p> <p>ข้าวมะจานู อำเภอมายอ</p> <p>กรมการข้าว สนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพ/อัตลักษณ์พื้นถิ่นผ่านโครงการเกษตรแปลงใหญ่ โดยยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเกษตรกร แปลงใหญ่นาข้าว จึงมีความจำเป็นขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่การผลิตข้าวมะจานู ซึ่งเป็นพันธุ์อัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดปัตตานี และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว และส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวมะจานูคุณภาพสำหรับการใช้ปลูกข้าวในปีต่อไป</p> <p>โคเนื้อ</p> <p>ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยและเลี้ยงตามบริบทของพื้นที่ หลักการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง คือ ระบบการป้องกันโรค ที่เป็นหัวใจสำคัญที่จะประสบผลสำเร็จในการเลี้ยงโคเนื้อ และเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคที่จะบริโภคเนื้อสัตว์ที่มาจากฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรค จังหวัดปัตตานี มีฟาร์มโคเนื้อที่มีระบบการป้องกันโรค (GFM) จำนวน 90 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 0.49 ถือว่าน้อยมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในพัฒนาและยกระดับฟาร์มโคเนื้อเข้าสู่ระบบการป้องกันโรค (GFM)</p>
3. แนวทางการดำเนินงานของโครงการ	<p>อธิบายถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินงานตามโครงการ ได้มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่า ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และประโยชน์ทางสังคม ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ - ความพร้อมในการดำเนินโครงการ อาทิ ความพร้อมด้านพื้นที่ดำเนินการ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ความพร้อมรูปแบบรายการ และการได้รับอนุมัติ/อนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นของโครงการ	คำชี้แจงรายละเอียดของโครงการ
	<p>- การบริหารจัดการโครงการ มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนหรือไม่ มีระบบการติดตามและประเมินผล มีแผนการบำรุงรักษาหลังดำเนินโครงการอย่างไร</p> <p>- ความยั่งยืนของโครงการ ผู้รับมอบสิทธิ์ สามารถดำเนินการใช้ประโยชน์ และบำรุงรักษา ได้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ สามารถสร้างรายได้ หรือก่อให้เกิดประโยชน์ระยะยาวได้หรือไม่อย่างไร</p> <p>- การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อนกับโครงการหน่วยงานอื่นหรือไม่ มีการร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือไม่ มีความเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานหรือไม่อย่างไร</p>

ประเด็นของโครงการ	คำชี้แจงรายละเอียดของโครงการ
<p>4. ความสอดคล้องกับโครงการที่ได้ดำเนินการมาแล้ว</p>	<p>(อธิบายถึง โครงการที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับโครงการ (Value chain) กับโครงการที่ได้เคยดำเนินการมาแล้ว หรือโครงการอื่นที่บรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ หรือไม่อย่างไร)</p> <p>ปี 2566 โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี (5 กิจกรรมย่อย (น้ำ/พืช/ประมง/ปศุสัตว์)) รวมงบประมาณทั้งสิ้น 6,224,900 บาท</p> <p>ปี 2567 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี (ข้าว, ปาล์มน้ำมัน) รวมงบประมาณทั้งสิ้น 1,012,300 บาท</p>
<p>5. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI)</p>	<p>(อธิบายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนหรือไม่ มีการประเมินผลกระทบหรือไม่อย่างไร)</p> <p>ตัวชี้วัด :</p> <p>เชิงปริมาณ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ร้อยละ 80 ของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการพัฒนาทักษะผู้นำที่ดี 2) ร้อยละ 50 ของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์และข้าวคุณภาพดี 3) ยกระดับฟาร์มเลี้ยงโคสู่ระบบการป้องกันโรคที่ดี (GFM) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของจำนวนฟาร์มโคเนื้อในจังหวัดปัตตานี <p>เชิงคุณภาพ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เกษตรกรผู้นำสามารถนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติเองและขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นได้ 2) เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพสำหรับการใช้ในปีต่อไป 3) ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในการบริโภคเนื้อสัตว์ที่มีสุขภาพดี ปลอดภัยจากโรคระบาด <p>ผลกระทบ :</p> <p>เชิงบวก :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการเกษตรสามารถเป็นต้นแบบและขยายผลองค์ความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรรายย่อยอื่นๆ ในพื้นที่ชุมชน/ตำบล

ประเด็นของโครงการ	คำชี้แจงรายละเอียดของโครงการ
	<p>2. มีจำนวนฟาร์มโคเนื้อเข้าสู่ระบบการป้องกันโรคที่ดี (ฟาร์ม GFM) และเกษตรกรมีอาชีพ มีรายได้ มีความมั่นคงในอาชีพ</p> <p>3. สามารถขยายผลให้เกษตรกรใกล้เคียงเข้าถึงเมล็ดพันธุ์คุณภาพได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังเป็นชุมชนต้นแบบในด้านการทำนาให้กับชุมชนอื่น รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรและคนรุ่นใหม่กลับมาทำนามากขึ้น</p>